

Jaarverslag 2011

Amnesty Groep 627
Garyp

Een reis rond de wereld.

Je begint in Slovenië, veel dichterbij dan je denkt.

Er lopen veel Romakinderen, die de regering daar het licht in de ogen niet schenkt.

Je wilt er niet langer blijven – begrijpelijk – en vlucht.

Iran, waar ze de doodstraf hanteren.

Aan de galg bungelen kinderen, en je vraagt je af hoe je de leider kan bekeren.

In Pakistan zie je een meisje van ongeveer negen.

Aan de hand van een man van vijftig, en toen ik de reden vroeg, het enige wat ze deden: ze zwegen.

De Chinese muur is afgebroken, maar nu is hij er digitaal.

Van privacy weten ze niks. Ze controleren je mail, kort berichtje of lang verhaal.

De reis gaat verder, met Tanzania deze keer.

De albino's lopen in de brandende zon, licht als een sneeuw witte veer.

Dapper ga je door naar de Congo, waar een enorm leger is.

Als je denkt dat kinderen het leuk vinden als kindsoldaat, heb je het mis.

In Zuid Amerika, in Paraguay, leven nog Indiaanse volken.

Ze wonen langs de snelweg, drinken vies water, en slapen onder de wolken.

Je bent in Haïti aangekomen en tot je schrik zie je kindslaven.

Je krijgt er geen geld voor en je ouders hebben je weggegeven.

En verder in de Verenigde Staten krijg je levenslang.

Kinderen zitten in de cel, verdrietig en bang.

En dan besef je pas echt:

Wij hebben het hier nog niet zo slecht!

Gedicht van Lieke Vereijken (12) gemaakt voor een gedichtenwedstrijd.

Voorwoord

Er zijn jaren die we als kind op school uit ons hoofd moesten leren. Jaren die de loop van de geschiedenis veranderden. 1713 bijvoorbeeld, het jaar waarin de Vrede van Utrecht werd gesloten, waardoor er rust kwam op het Europese continent. Of 1989, het jaar waarin de Berlijnse Muur viel. Misschien noemen we in de toekomst 2011 ook wel zo'n historisch jaar. Want op 14 januari stapte in Tunesië de dictator Ben Ali op en gaf daarmee het startschot voor de Arabische Lente. Zijn Egyptische collega Hosni Mubarak volgde al snel en ook in andere landen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten kwam het volk in opstand tegen de heersende dictatuur.

Daarnaast beleefde het Internationaal Strafhof het drukste jaar uit zijn bestaan. En het milieubureau van de Verenigde Naties publiceerde het langverwachte rapport over olievervuiling in de Nigerdelta, dat een grote verantwoordelijkheid neerlegt bij oliemaatschappij Shell.

Ook voor Amnesty Garyp was 2011 een actief jaar. Op geheel eigen wijze vroegen we aandacht voor de mensenrechten. Een groot deel van 2011 stond in het teken van China en daarmee samenhangend de door ons georganiseerde boekenmarkt in september.

Maar uiteraard bleef het daar niet bij. Ook andere grote en kleine activiteiten konden we samen met u doen. Zoals de jaarlijkse collecte en het verzamelen van handtekeningen op de braderie van Earnewâld.

Voor Amnesty International was 2011 al helemaal een bijzonder jaar. De organisatie stond stil het vijftigjarige jubileum en deed dat onder meer door mensen uit het hele land te interviewen over hun werk voor Amnesty. Ankje en Aafke werden ook geïnterviewd en daarover kunt u meer lezen verderop in dit jaarverslag.

In de afgelopen jaren veranderde er regelmatig iets aan de samenstelling van onze groep actieve vrijwilligers. Vaak betekende dit dat iemand de

Amnesty groep verliet. Helaas was dat ook het afgelopen jaar het geval. Nadat Gerben via zijn maatschappelijke stage was aangesloten bij het werk van Amnesty in Garyp, besloot hij er vorig jaar mee te stoppen. Gerben zette de website van Amnesty Garyp op waar we nog steeds erg blij mee zijn. De website zal vanaf nu worden beheerd door Ate en Atsje. We willen Gerben via deze weg nogmaals bedanken voor zijn inzet.

Alvast vooruitkijkend, kunt in 2012 opnieuw heel wat van ons verwachten. In maart staan we bijvoorbeeld stil bij de actie 'Laat Saudische vrouwen autorijden!'. En daarnaast roepen we u alvast op uw oude en gelezen boeken vooral niet weg te gooien, want wij kunnen ze straks heel goed gebruiken.

Tot slot willen we een ieder hartelijk bedanken voor zijn of haar inzet voor het wereldwijd bestrijden van schendingen van mensenrechten. Schrijvers, collectanten, vrijwilligers, sponsors en standwerkers: ontzettend bedankt voor jullie grandioze inzet!

Inhoudsopgave

Acties	7
Collecte	7
Internationale Vrouwendag (8 maart)	8
Amnesty International 50 jaar	9
<i>Gedicht bomen</i>	11
Kevermeeting	12
Braderie Earnewâld	13
Boekenmarkt	14
Jaarlijkse fakkeltocht	16
<i>Goed nieuws</i>	17
RSVP (Reageer, Schrijf, Vraag, Protesteer)	18
Financieel jaarverslag	19
Wist u dat	20
Tot slot	21
<i>Gedicht</i>	22
Contact	23

Acties

Collecte

De collecte van Amnesty International is altijd één van de eerste collectes van het jaar en ook 2011 werd ermee geopend. 27 collectanten gingen in Garyp langs de deuren en haalden gezamenlijk € 956,06 op. Een mooi bedrag, maar jammer genoeg wel minder dan een jaar eerder. Moesten de Garypers er bij het lopen van de collecte nog aan wennen dat het winterseizoen voorbij was, of was de mindere opbrengst dan toch het gevolg van de crisis?

Landelijk werd wel een recordbedrag opgehaald. Zo'n 22.000 vrijwilligers haalden 1.8 miljoen euro op.

Via deze weg willen we de collectanten nogmaals bedanken. Door weer en wind hebben ze er met hun inzet toch maar voor gezorgd dat er een mooi bedrag werd opgehaald.

Internationale Vrouwendag (8 maart)

8 maart is al sinds decennia een bijzondere datum voor de mensenrechten. Op de internationale vrouwenconferentie in Kopenhagen van 1910, waaraan honderd mannen en vrouwen uit zeventien landen deelnamen, werd 8 maart voor het eerst uitgeroepen tot Internationale Vrouwendag. De aanleiding was de massale staking op 8 maart 1908 in Chicago en New York van vrouwen in de textiel- en kledingindustrie. Ze stakten voor een achturige werkdag, betere arbeidsomstandigheden en kiesrecht. In de daarop volgende jaren werden er tot de Eerste Wereldoorlog in een groeiend aantal landen op de Internationale Vrouwendag demonstraties en vergaderingen gehouden. Met de opleving van de feministische beweging in de jaren zestig kwam de Internationale Vrouwendag nog meer in de belangstelling. Veel socialistische landen riepen 8 maart zelfs uit tot een officiële feestdag. In 1978 werd 8 maart door de VN als feestdag erkend; sinds dat jaar heeft de dag ook betekenis in Nederland. Amnesty International voert elk jaar op 8 maart actie voor vrouwen. In 2011 deed de mensenrechtengroep dat met de actie "Ik eis gerechtigheid" voor Valentina Rosendo Cantü en Inés Fernández Ortega.

Als Amnesty Garyp pakten we de Internationale Vrouwendag klein aan en deden we handtekeninglijsten in de schrijftassen. Daarnaast maakten we het voor de schrijvers mogelijk om Valentina en Inés een groetenkaart te sturen. In totaal zijn er 40 handtekeningen en 35 groetenkaarten opgestuurd. Ondanks onze kleine aanpak een mooi resultaat.

Amnesty International 50 jaar

Op 28 mei 1961 verscheen in de Engelse krant The Observer het beroemde artikel 'De vergeten gevangenen' van Peter Benenson: een oproep tot actie voor zes gewetensgevangenen. Deze idealistische daad van één persoon kreeg een ongekende internationale respons en vormde het begin van Amnesty International.

Sinds dat artikel in The Observer is er veel bereikt. Amnesty International heeft in vijftig jaar tijd wereldwijd bekendgemaakt wat de mensenrechten zijn en hoe en waar ze worden geschonden. Door acties van Amnesty zijn gewetensgevangenen vrijgelaten, verdragen aangenomen en is de doodstraf wereldwijd teruggedrongen. Maar de belangrijkste prestatie is misschien wel het besef dat mensen, 'gewone burgers', zich met succes kunnen verenigen tegen onrecht. Amnesty stelt daarom de mensen die lid zijn of actief zijn voor de mensenrechtenbeweging centraal. Amnesty Nederland nam daarom vorig jaar 21 getuigenissen af bij mensen die op één of andere manier iets betekenen voor Amnesty. Medewerkers van Amnesty reisden voor interviews onder meer af naar Leiden, Groningen en Garyp. In Garyp interviewden ze Aafke Koopmans en Ankje Land, respectievelijk onze voorzitter en onze penningmeester. Volgens het artikel dat daaruit voortkwam vormt het tweetal 'de drijvende kracht achter de Amnesty-groep in het Friese Garyp'. In het interview is te lezen wat de beweegredenen van Ankje en Aafke waren om een Amnesty-groep op te zetten en wat er sinds 2007 is bereikt. Het stuk "Trots dat we dit voor mekaar krijgen" is te lezen op de website van Amnesty Garyp en op de site van Amnesty Nederland:

<http://50jaar.amnesty.nl/getuigenis/aafke-koopmans-en-ankje-land>.

Na het interview met Ankje en Aafke, waar we uiteraard erg trots op zijn, wilden we ook de rest van Garyp laten weten dat Amnesty International 50 jaar bestond. Een week lang hing er daarom een affichetentoonstelling in de hal van de Andreaskerk die een fascinerend beeld liet zien van de wereld die samen met Amnesty is veranderd. En in dezelfde kerk toonden we op zondag 29 mei de film "When they are all free", een BBC documentaire die aan de hand van historische beelden het verhaal vertelt van de Amnesty-beweging.

"When they are all free" is niet alleen lovend over Amnesty International, maar ook kritisch over het werk van de mensenrechtenbeweging. De film toont wat er de afgelopen vijftig jaar is bereikt, maar ook wat er mis is gegaan. De mensen die de film met ons zagen waardeerden dit enorm.

Tijdens het vertonen van de film vroegen we nog aandacht voor de actie 'Stop gedwongen huisuitzetting Roma slachtoffers'. Hiervoor haalden we 67 handtekeningen op.

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van Amnesty International gingen we als lokale Amnesty groep op zondag 3 juli nog naar het jubileumevenement in het Groninger Museum. Hier werden gedichten voorgedragen door Jana Beranová en genoten we van een prachtig EnsembleCaméléon van hobo, viool, cello en contrabas.

Bomen

Een boom, en nog een boom
elk voor zichzelf, elk stram rechtop
en de wind en de lucht
die vertellen hoe zij elk apart staan.

Maar onder het dek van de aarde
spreiden zij wijd hun wortels
en in de onzichtbare diepte
Knopen zij wortels aaneen.

Vertaling Daan Bronkhorst.
Uit: Chinese stemmen. De Geus, 2009

Kevermeeting 2011

Net als voorgaande jaren was Amnesty Garyp op zondag 22 mei aanwezig op de VW Kevermeeting in Ryptsjerk. Op de meeting, die vooral werd bezocht door Volkswagen-liefhebbers, verzamelden we 47 handtekeningen tegen gedwongen huisuitzettingen van Roma in Servië.

Speciaal voor de Kevermeeting was een bijzondere uitdaging geregeld. De autospecialisten werden uitgedaagd zo snel mogelijk een motorblok van een VW Kever uit elkaar te halen en weer in elkaar te zetten. Verschillende bezoekers gingen de uitdaging aan, waarbij de snelste technicus werd beloond met een speciaal door Amnesty samengestelde mand. Kinderen werden uitgedaagd zoveel mogelijk blikken om te gooien.

Hoewel een flinke regenbui de meeting parten speelde en vermoedelijk veel Volkswagen-liefhebbers deed thuis blijven, was de Kevermeeting voor Amnesty Garyp zeker een succes.

Braderie Earnewâld

Net als voorgaande jaren waren we ook weer aanwezig bij de braderie van Earnewâld. Elk jaar lijkt het even een probleem te

worden met het vinden van voldoende vrijwilligers, maar op het laatste moment lukte het ook in 2011 voldoende enthousiaste vrijwilligers in te schakelen. Mooi is dat we zo langzamerhand een vaste plaats op de braderie hebben gekregen (tegenover het VVV) en veel mensen ons stevast weten te vinden.

Ons belangrijkste streven in Earnewâld was zoveel mogelijk handtekeningen binnen te halen. En dat is gelukt. We haalden maar liefst 670 handtekeningen op voor de Chinese Nobelprijswinnaar Liu Xiaobo. De actie kreeg veel bekendheid in de media en dat was op de braderie duidelijk te merken. Helaas zit Liu tot op heden nog steeds vast en heeft zijn vrouw Liu Xia nog altijd huisarrest. De acties voor de Nobelprijswinnaar en zijn vrouw gaan dus door.

Boekenmarkt

Zaterdag 10 september was voor ons een van de belangrijkste dagen van het jaar. Het was de dag waar we wekenlang naartoe hadden gewerkt, de dag van de boekenmarkt. Een dag die we achteraf best succesvol durven te noemen en die smaakte naar meer.

De boekenmarkt stond in het teken van onderdrukte schrijvers in China en we verkochten van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat honderden boeken. Ons doel? Zoveel mogelijk geld inzamelen voor PEN Emergency Fund, een organisatie die zich inzet voor vervolgte

schrijvers. De totale opbrengst bedroeg niet minder dan € 1.148,15.

Naast het kopen van boeken, konden bezoekers een handtekening zetten op een handtekeninglijst voor de vrijlating van Liu Xiaobo (21 handtekeningen) en Nurmemet Yasin (30 handtekeningen). Beide schrijvers zijn in China vastgezet vanwege hun afwijkende politieke mening. Ook werden er groetenkaarten getekend voor Liu Xiaobo (5 stuks) en diens vrouw, Liu Xia (6 stuks), die haar huis nauwelijks mag verlaten.

Wat de boekenmarkt extra bijzonder maakte was de exclusieve voorpublicatie uit het boek 'Ik heb geen vijanden, ik ken geen haat' van Liu Xiaobo, met dank aan Uitgeverij De Geus. Gedichten uit dit boek waren afgedrukt op posters en bezoekers kregen een flyer mee met daarop een

gedicht van Liu. Het boek 'Ik heb geen vijanden, ik ken geen haat' werd enkele maanden later, begin 2012, in Nederland uitgebracht.

Op de boekenmarkt was tevens de schrijver Armin Moshkani aanwezig. De uit Iran gevluchte Moshkani signeerde zijn in 2011 uitgebrachte boek 'Groene dagen', waarin hij onder meer ingaat op de vlucht uit zijn thuisland.

Amnesty Garyp lid Ate Hoekstra signeerde op de boekenmarkt zijn boek 'Vandaag rijst, morgen rijst', waarin hij vanuit Friese ogen de Chinese samenleving aanschouwt.

Zoals gezegd wilden we op de boekenmarkt geld inzamelen voor het PEN Emergency Fund, een organisatie die het opneemt voor schrijvers, die vanwege hun werk vervolgd worden of gevangen worden gehouden, vaak zonder enige vorm van proces. Het fonds is erop gericht om snelle en gerichte hulp te bieden aan individuen en organisaties die in acute ernstige problemen zijn geraakt vanwege publicaties. Jaarlijks krijgen zo'n veertig schrijvers, journalisten en / of uitgevers hulp van het PEN Emergency Fund, variërend van het verschaffen van voedsel en drinken tot het helpen bij door marteling urgent geworden medische ingrepen, en van vliegtickets om het land te ontvluchten tot betaling van een tijdelijk onderkomen. Na

het aftrekken van de kosten konden we € 1.000,00 aan het PEN Emergency Fund overmaken.

Jaarlijkse fakkeltocht

Op zaterdag 10 december was de jaarlijkse fakkeltocht door Garyp. Zoals elk jaar stond de fakkeltocht in het teken van de Dag van de Rechten van de Mens, die internationaal op 10 december wordt gevierd.

In 2011 liepen ongeveer 25 fakkeldragers een route door een deel van Garyp, om op die manier de wereldwijde mensenrechten onder de aandacht van de Garypers te brengen. Zowel jong als oud was vertegenwoordigd bij de fakkeltocht, die alweer voor de vijfde keer werd gehouden.

Speciale aandacht werd gevraagd voor de Arabische Lente. In verschillende Arabische landen deden zich in 2011 grote veranderingen voor, maar Amnesty International maakte zich vorig jaar veel zorgen over de toestand in Egypte. Ondanks het aftreden van president Hosni

Mubarak werd in het land nog altijd de noodtoestand gehanteerd, wat het voor het leger nog steeds mogelijk maakte critici op harde wijze de mond te snoeren. Net als op tal van andere plekken, tekenden de fakkeldragers een petitie die de Egyptische regering opriep de noodtoestand te beëindigen. Voor de rechtenstudent Maikel Nabil Sanad, die een kritisch blog schreef over het militaire geweld tegen vreedzame demonstranten op het Tahrirplein in Cairo, werden in Garyp dertig handtekeningen opgehaald. Maikel Nabil Sanad werd in Egypte aangeklaagd wegens 'belediging van het leger' en het verspreiden van leugens'. Hij kreeg drie jaar cel, maar dat acties van Amnesty International erg succesvol kunnen zijn leest u hierna:

GOED NIEUWS: de Egyptische blogger Maikel Nabil is vrij!

"Dat ik nu vrij ben, komt niet alleen door mijn eigen hongerstaking en door alles wat ik gedaan heb, maar ook doordat jullie mij gesteund hebben. Ik bedank de Egyptische en buitenlandse activisten voor de vele inspanningen die jullie verricht hebben om ervoor te zorgen dat ik weer onder jullie ben."

Amnesty International dankt iedereen voor het steunen van de petitie 'Egyptenaren verdienen een land zonder noodtoestand'. In totaal werden er 88.541 handtekeningen voor de actie opgehaald.

De actieoproep werd geïllustreerd door het persoonlijke verhaal van Maikel Nabil Sanad. Op 24 januari 2012 kwam de 26-jarige Egyptische blogger vrij, na tien maanden onterechte gevangenschap. Net als tweeduizend andere door een militaire rechtbank veroordeelde burgers kreeg Maikel pardon. Amnesty International is blij met zijn vrijlating, maar vindt dat hij nooit veroordeeld had mogen worden en dat zijn strafblad moet worden vernietigd. Hij hoort compensatie te krijgen.

Maikel is strijdbaar, zo blijkt uit een videoboodschap die hij op de dag van zijn vrijlating insprak: "Mijn vrijlating betekent niet dat Egypte nu democratie heeft, of vrijheid van meningsuiting. Ik sluit mij weer aan bij de revolutie zodra mijn gezondheid en omstandigheden dat toelaten."

RSVP (Reageer, Schrijf, Vraag, Protesteer)

Al sinds de oprichting in 1961, schrijven Amnesty International activisten brieven naar autoriteiten van landen waar de mensenrechten worden geschonden. De RSVP acties zijn maandelijkse schrijfacties die in Garyp door middel van de schrijftassen bij de mensen thuis komen.

In totaal gaan er elf tassen rond in Garyp waar per tas ongeveer vijf schrijvers aan meedoen. We zijn altijd erg blij wanneer de tassen zwaar terugkomen. Dat betekent namelijk dat er weer veel brieven zijn geschreven.

Via deze weg willen we iedereen die aan deze actie meedoet nogmaals bedanken.

Schrijft u nog niet mee en vindt u het geen bezwaar maandelijks een halfuurtje vrij te maken om een brief te schrijven voor Amnesty, of weet u iemand die mee wil schrijven? Laat het ons dan weten. Want meer dan een halfuur per maand vragen wij en de mensen die onterecht (en vaak zonder proces) vastzitten niet.

Financieel jaarverslag

Inkomsten

Opbrengst Activiteiten:	1423,25
Opbrengst verkochte Amnesty artikelen:	141,40
Ontvangen giften:	22,10
Collecte vergoeding:	239,39
Ontvangen rente:	1,77
<u>Overige opbrengsten</u>	<u>571,13</u>
Opbrengsten totaal:	2399,04

Kosten

Inkoop Amnesty artikelen:	280,95
Verzendkosten:	29,46
<u>Overige kosten:</u>	<u>2135,63</u>
Totaal kosten:	2446,04

Wist u dat?

- We in 2011 in totaal 865 handtekeningen hebben opgehaald in Garyp.
- Waarvan 114 tegen de huisuitzetting van Roma slachtoffers.
- 691 voor de Chinese schrijver Liu Xiaobo.
- 30 voor de Chinese schrijver Nurmet Yasin.
- 30 voor de Egyptische rechtenstudent Maikel Nabil Sanad, die op 24 januari 2012 vrij kwam.
- We helaas afscheid moesten nemen van Gerben Kooistra
- Ate Hoekstra de website opnieuw zal updaten en dat u vanaf april weer alles kan volgen op de site van Amnesty Garyp:
www.garyp.amnesty.nl.
- Dat we sinds kort ook een eigen e-mailadres hebben, namelijk:
amnesty-garyp@hotmail.nl.
- Er mensen waren die zich afvroegen of dit wel klopt, maar dit is het enige en juiste adres.
- Dat Etje Toonstra haar huis beschikbaar heeft gesteld voor het inzamelen van de boeken voor de boekenmarkt.
- Dat haar huis net voor de boekenmarkt zo vol lag met boeken dat ze zelf geen plek meer had, en toen maar bij ons voormalige Amnesty lid Jan-Willem is gaan wonen.
- De boekenmarkt een groot succes was, maar er helaas veel boeken overbleven, waar we gelukkig een goed adres voor vonden.
- Dat er ook een aantal boeken zijn opgeslagen voor de volgende boekenmarkt.
- We weer een boekenmarkt gaan organiseren.
- Dat we via deze weg alle mensen die Amnesty Garyp en Amnesty International een warm hart toedragen willen bedanken.

Tot slot

Ook u kunt uw bijdrage leveren aan de activiteiten van Amnesty International. Dit kan op verschillende manieren:

- Door de werkgroep te ondersteunen. Door deel te nemen aan acties, brieven te schrijven en kaarten te sturen bij groetenacties.
- Door collectant voor Amnesty te worden.
- Door donateur te worden van de plaatselijke groep of van de landelijke vereniging.
- Door een bepaalde activiteit van de groep te ondersteunen als flexwerker.
- Door actief lid van de werkgroep te worden.

Waarschijnlijk neemt u al deel aan één van de genoemde activiteiten en krijgt u daarom het jaarverslag. Hebt u behoefte aan meer informatie over wat u kunt doen? Wij kunnen u daarbij altijd helpen. Neem gerust contact met ons op.

Het is tevens mogelijk een bijdrage te storten ter ondersteuning van ons werk (gironummer 296658 t.n.v. Amnesty groep Garyp 627, Koutenburg 26, 9263 RM Garyp).

Amnesty groep Garyp 627 bestaat sinds 1 maart 2012 uit de volgende leden:

Aafke Koopmans-Hoekstra - voorzitter, contactpersoon Amnesty International

Ankje Land-Hoekstra - penningmeester

Etje Toonstra - notulist, scholenwerker

Atsje Algra - actief lid

Ate Hoekstra - persmedewerker/ webmaster

Femmy Bouma – coördinator Amnesty schrijftassen

Een gedicht van de Chinese dissident Liu Xiaobo voor zijn vrouw Liu Xia, gedateerd 31 januari 1997. Liu zat toen in een werkkamp, van 1996 tot 1999. In 2008 werd hij opnieuw opgepakt; hij zit nu een gevangenisstraf van elf jaar uit.

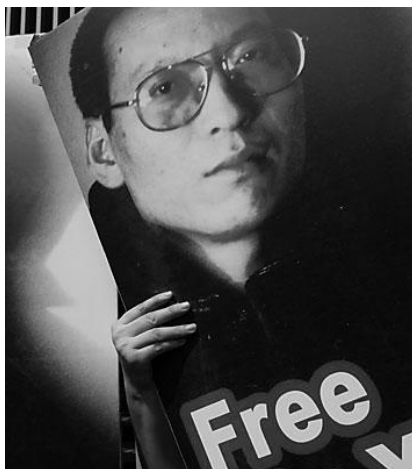
Voor Xia

De hemel is te weids en vaal
om met mijn zielsogen te doorgronden

Geef me één druppel regen
die de betonnen vloer laat glanzen
geef me één straal licht
die laat zien wat de bliksem wil

Zeg me één woord
en je opent deze deur
waardoor de nacht naar huis kan gaan.

Vertaling: Daan Bronkhorst

Contact

Aafke Koopmans-Hoekstra

Koutenburg 23-A

Garyp

Tel. 0511-464879

amnesty-garyp@hotmail.nl

